

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

VII.612.32.2017.MM

Pan

Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi dotyczące sposobu przyznawania dotacji z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (dalej jako: fundusz), którego dysponentem jest Ministerstwo Sprawiedliwości.

Skarżący podnoszą, że pomimo wielokrotnych sygnałów ze strony organizacji ubiegających się o środki z funduszu, Ministerstwo Sprawiedliwości nie opracowało szczegółowego regulaminu określającego procedury przyznawania pomocy. Wpływa to negatywnie na bieżącą działalność organizacji, które zmuszone są podejmować określone decyzje ze świadomością ryzyka uzyskania negatywnej oceny składanego do Ministerstwa sprawozdania z działalności. Należy podkreślić, że szczegółowe określenie zasad przyznawania pomocy w ramach funduszu ma także kluczowe znaczenie dla zapewnienia należytej ochrony osobom pokrzywdzonym przestępstwem. Skarżący zwracają uwagę, że począwszy od drugiego kwartału 2016 roku Ministerstwo Sprawiedliwości zmieniło praktykę oceny sprawozdań organizacji dofinansowanych z funduszu. Duża część działających przy Funduszu organizacji otrzymała negatywną ocenę i odrzucenie rozliczenia sprawozdania. Negatywnie zostały ocenione działania i wydatki, które w poprzednich okresach sprawozdawczych były akceptowane przez Ministerstwo. Obecnie Ministerstwo

wymaga, aby każda osoba, która zgłosi się do organizacji przedłożyła dokumentację potwierdzającą fakt pokrzywdzenia przestępstwem. W ocenie Skarżących takie kryterium w znaczny sposób ogranicza możliwość świadczenia szybkiej pomocy faktycznie pokrzywdzonym.

Wydłużył się też znacznie czas oceny sprawozdań, co w istotny sposób utrudnia wskazanym organizacjom dostosowanie działań do wymogów stawianych przez dysponenta, jakim jest Ministerstwo Sprawiedliwości. Skarżący podnoszą, że komunikacja z pracownikami Ministerstwa jest bardzo utrudniona pomimo faktu, że każda organizacja ma wyznaczonego opiekuna. Nie są udzielane odpowiedzi i wyjaśnienia na zadane pytania, **ani informacje o wszczętych postępowaniach administracyjnych**. Taki sposób działania urzędników słusznie powoduje krytykę Skarżących.

Za niepokojącą należy również uznać praktykę bardzo późnego udostępniania organizacjom treści umów o dofinansowanie, a także niezwracanie weksli *in blanco* wystawionych w związku z już zamkniętymi projektami. Opisane przez Skarżących praktyki Ministerstwa budzą poważne wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Wskazane sytuacje w bezpośredni sposób wiążą się także z konstytucyjną zasadą pomocniczości umacniającą uprawnienia obywateli i ich wspólnot (zgodnie z preambułą do Konstytucji RP) oraz zasadą równości wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, które to zasady mają szczególne znaczenie z punktu widzenia prawidłowego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Fundusz był również przedmiotem jednej z obserwacji¹ zawartych w Repozytorium prowadzonym przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych, w którym dokumentowane i prezentowane są nieprawidłowości lub nieprzejrzyste decyzje władzy dotyczące: konkursów grantowych ogłaszanych przez ministerstwa, powoływania i odwoływania członków społecznych ciał doradczych, ciał dialogu, ciał eksperckich oraz programów współpracy ministerstw z organizacjami pozarządowymi. OFOP zwróciła uwagę, że Ministerstwo nie przyznało dotacji organizacjom udzielającym pomocy kobietom pokrzywdzonym przestępstwem jako powód podając „zawężenie pomocy tylko do określonej grupy pokrzywdzonych, podczas gdy dysponent funduszy szczególną wagę

---

¹ Zob. <http://repozytorium.ofop.eu/ms-fundusz-pomocy-pokrzywdzonym-oraz-pomocy-postpenitencjarnej-zmiana-zasad-w-trakcie/>

przyłożył do zapewnienia możliwej kompleksowej realizacji pomocy wszystkim pokrzywdzonym przestępstwem”. Ministerstwo zaprzestało przyznawania dotacji z funduszu wyspecjalizowanym organizacjom działającym na rzecz grup społecznych najczęściej będących ofiarami przemocy – dzieci i kobiet.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2017 r., poz. 958), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie i przedstawienie szczegółowych informacji dotyczących wskazanego funduszu i opisanych wyżej wątpliwości.

Do wiadomości:

Pan Wojciech Kaczmarczyk
Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Aleje Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
ul. Strzelecka 3 lok. 12
03-433 Warszawa